

Forslag til fordeling for Det humanistiske fakultet 2024

1. Innledning

Dette notatet beskriver de overordnede føringene og økonomiske rammene fakultetet har fått tildelt fra UiO gjennom foreløpig disponeringsskriv. Videre viser notatet hvordan HFs økonomiske ramme fordeles mellom instituttene og fakultetsnivået iht. fakultetets vedtatte fordelingsmodell. HFs budsjettutkast for 2024 er en videreføring av de rammer og føringer som vi forventer blir lagt til grunn for UiOs fordeling 2024 som behandles av universitetsstyret i juni.

Disponeringsskrivet er basert på fordelingen fra Kunnskapsdepartementet (KD). Fordelingen fra UiO utgjør ca. 80 % av inntektene til HF, og legges til grunn for videre fordeling til instituttene. Øremerkinger er en del av denne fordelingen og består av utvalgte satsinger og prioriteringer for hele fakultetet. HFs foreløpige ramme for 2024 er på 656,5 millioner kroner, før pris- og lønnsjusteringer. Rammen for 2023 var på 643,4 millioner kroner. Den foreløpige endringen fra 2023 til 2024 skyldes i hovedsak at trekket for økt energikostnader ikke videreføres i 2024. Korrigerer man for dette så er det en nedgang i rammen for 2024 på 1,6 millioner kroner. I tillegg er det lagt inn et estimert målrettet kutt i rammen på 7,8 millioner kroner. I den foreløpige fordelingen er det ennå ikke lagt inn lønns- og prisjustering. Når dette legges inn, vil rammen øke noe mer, men gir ingen reell økning da dette går mot økte kostnader.

Et viktig premiss i HFs fordeling er å sikre langsiktighet for instituttene. Det betyr at instituttene i størst mulig grad sikres økonomisk stabilitet og forutsigbarhet som setter dem i stand til å gjennomføre og utvikle kjernevirksomheten, planlegge langsiktig og gjennomføre strategiske prioriteringer.

Notatet inneholder fordelingen til instituttene og fakultetets fellesfunksjoner. Signalene som kan leses gjennom disponeringsskrivet fra UiO indikerer at HF, som UiO for øvrig, fortsatt vil få kutt i rammen. I tillegg går resultatene innenfor studier ned. Selv om HF er i en annen økonomisk situasjon enn tidligere, er det viktig at resultatene ikke synker ytterligere i årene fremover, fordi mye av det akkumulerte mindreforbruket er engangseffekter som ikke gir en varig forbedring. Selv om nettobidraget øker på HF, er det viktig å sikre studiepoengsinntektene, fordi det gir en mer forutsigbar inntekt enn nettobidraget. Derfor er langtidsperspektivet viktig for HF. Det er viktig at fakultetet fortsetter arbeidet med å sikre flere og høyere inntekter, spesielt eksterne inntekter og økte studiepoengsinntekter.

Fra og med 2023 vedtok regjeringen at det tidligere avbyråkratiserings- og effektiviseringskuttet (ABE) skulle fases ut og nytt målrettet kutt ble innført. I disponeringsskrivet for 2024 er det lagt inn estimater på målrettede kutt. I 2024 er dette anslått til 1,1 %. Det er samme nivå som i 2023. Det er foreløpig ingen informasjon om hvordan KD vil målrette dette kuttet, derfor er kuttet beregnet som et generelt kutt. Som følge av at internhusleie, øremerkinger og midlertidige satsinger holdes utenfor bergningsgrunnlaget, blir det effektive kuttet ca. 1,39%. HFs andel av dette kuttet utgjør 7,8 millioner kroner.

HFs siste oppdaterte langtidsprognose for perioden 2023-2027 viser fortsatt et mindreforbruk. Foreløpig isolert mindreforbruk pr. 1. tertial i 2023 tilsier at HF har 165,7 millioner kroner i ubrukte midler. Mindreforbruket har gått ned sammenlignet med fjoråret og det skyldes i hovedsak reduksjon i rammen for 2023 og iverksatte tiltak for å få ned mindreforbruket. Utfordringen for de fleste av instituttene og fakultetsadministrasjonen er å få benyttet mindreforbruket på en best mulig og bærekraftig måte. Også i en situasjon med mindreforbruk er det viktig å ha god kontroll på den økonomiske situasjonen og hvordan

det økonomiske handlingsrommet kan brukes. Med engangseffekter på økonomien er det viktig å forsøke å estimere hvordan årene fremover blir, for å ikke binde opp midler i faste kostnader dersom handlingsrommet forsvinner.

2. Fordeling til Det humanistiske fakultet 2024

Under vises fordelingen til HF for 2024 sammenlignet med tildelingen for 2023. Tabellen viser endringer innenfor områdene utdanning, forskning og satsing/tilpasninger (øremerkinger). Tallene vises i 1000 kroner.

Tabell 1: Fordeling til HF i 2024 sammenlignet med tildelingen for 2023:

Beløp i 1000 kr	Foreløpig 2024	2023	Endring i kr	Endring i %
Studieplasser	295 989	297 019	-1 030	-0,3 %
Resultatindikatorer utdanning	127 435	130 002	-2 567	-2,0 %
Resultatindikatorer forskning	60 241	50 713	9 528	18,8 %
Rekrutteringsstillinger	146 349	146 349	0	0,0 %
Toppforskmidler ERC	9 800	9 600	200	2,1 %
Mållrettet kutt	16 652	24 404	-7 752	-31,8 %
Tilbakeføring trekk energi kostnader	0	-14 671	14 671	
SUM	656 466	643 416	13 050	-2 %

Tabell 2: Forklaringer på endringene i tabell 1:

-1 MNOK	Lavere inntekt på studieplasser, som skyldes nedtrapping av midlertidige studieplasser.
-2,6 MNOK	Lavere studiepoengsinntekter med -2,9 MNOK, som skyldes reduksjon i antall studiepoeng. Lavere inntekt på utvekslingsstudenter med -0,2 MNOK. Høyere inntekt på kandidatelementet med 0,6 MNOK, som skyldes flere kandidater.
9,5 MNOK	Bedre resultater på forskning i år sammenlignet med i fjor, spesielt på EU-midler.
0,2 MNOK	Økning i toppforskmidler fra UiO, grunnet nye tildelte ERC prosjekter.
-7,8 MNOK	Nytt estimert mållrettet kutt for 2024.
14,7 MNOK	Tilbakeføring av midlertidig trekk fra 2023 for økte energikostnader.

3. HFs finansieringsmodell

HF's interne finansieringsmodell er delt inn i fire hovedkomponenter; resultat, øremerkinger, rekrutteringsstillinger og studieplasser. Tildelingen fra UiO blir først fordelt til de tre første og det som står igjen går til studieplasser.

Hovedkomponentene i HF's gjeldende modell er som følger:

- Resultat: Dette er midler fordelt på bakgrunn av resultater innen forskning og utdanning. Områdene som måles er studiepoeng, ferdige kandidater, utvekslingsstudenter, avlagte doktorgrader, NFR-midler, BOA-midler, EU-midler og publikasjonspoeng.
- Øremerking: Dette er alle midler som er øremerket enten på institutt eller på fakultet. Her ligger eksempelvis Faglige prioriteringer III, Det norske institutt i Roma, senteret i Athen og Paris, fakultetsadministrasjonen og midler til fellestiltak på fakultetet (HF Felles).
- Rekrutteringsstillinger: HF får midler til et gitt antall rekrutteringsstillinger, hvor det er satt et måltall. Måltallet for 2024 er 143 rekrutteringsstillinger. Dette fordeles pro rata til instituttene.
- Studieplasser: Beløpet som står igjen etter fordelingen av de tre komponentene ovenfor fordeles etter studieplasser. HF får tildelt et antall studieplasser fra UiO. Disse blir fordelt til enhetene på bakgrunn av studentårsverk. Mer ressurskrevende fag er høyere vektet enn mindre ressurskrevende fag. Under vises antall tildelte studieplasser til HF i 2023 og 2024.

Tabell 3: Fordeling og kategorisering av studieplasser ved HF:

Studieplasser	2023	2024
Studieplasser kat D	1 085	1 083
Studieplasser kat E	100	100
Studieplasser kat F	3370	3392

Studieplassene økes som følge av opptrapping av tildelte studieplasser til årsenhet for nordisk språk, særlig norsk, språk og litteratur + Norsk om andrespråk, samt masterprogrammet Multilingualisme.

Under vises en oversikt over hvordan rammen fra UiO fordeler seg på de ulike komponentene i HF's fordelingsmodell.

Tabell 4: Fordelingen i HF's interne finansieringsmodell:

Basis	2023		2024		Endring 2023-2024
	Beløp	Andel	Beløp	Andel	
Forskningbasert utdanning					
Studieplasser	173 493 318	27 %	149 085 277	23 %	-14 %
Forskning og forskerutdanning					
Rekrutteringsstillinger	111 536 265	17 %	125 514 062	19 %	13 %
Sum basis	285 029 583	44 %	274 599 340	42 %	-4 %
Resultat					
Resultat utdanning	129 305 900	20 %	127 514 918	19 %	-1 %
Resultat forskning	46 933 717	7 %	56 802 420	9 %	21 %
Omfordeling RBO midler	-	0 %	-	0 %	
Sum resultat	176 239 617	27 %	184 317 338	28 %	5 %
Øremerket					
Satsinger UiO	25 315 044	4 %	22 726 348	3 %	-10 %
Satsinger HF	28 992 516	5 %	28 810 370	4 %	-1 %
Faglige prioriteringer	16 559 642	3 %	2 000 000	0 %	-88 %
Strategiske satsinger			20 000 000	3 %	
Internhusleie for studiearealer og fellesrom(*)	84 394 305	13 %	84 394 305	13 %	0 %
Fak.adm.	74 124 112	12 %	74 124 112	11 %	0 %
Pensjonstrekk	(23 591 002)	-4 %	(23 591 002)	-4 %	0 %
Reisekostnadstrekk	(7 985 001)	-1 %	(7 985 001)	-1 %	
Energikostnadstrekk	(14 671 000)	-2 %	-	0 %	
Måltrettet_kutt	(992 250)	0 %	(2 930 250)	0 %	195 %
Sum øremerket:	182 146 367	28 %	197 548 882	30 %	8 %
Sum totalt tildelt HF	643 415 567	100 %	656 465 560	100 %	2,0 %

Når midler er fordelt til de tre komponentene resultat, rekrutteringsstillinger og øremerkinger, står det igjen ca. 149 millioner kroner til fordeling på studieplasselementet. Til sammenligning med 2023 er det en reduksjon på ca. 24,4 millioner kroner for studieplasselementet. Dette er en litt større reduksjon enn estimert for 2024 og skyldes målrettet kutt. Tildelingen til rekrutteringsstillinger økes fra 111,5 millioner kroner til 125,5 millioner kroner. Dette skyldes blant annet at man for tredje året på rad tildeler over 30 rekrutteringsstillinger. Blant annet får man i 2024 helårseffekten av tildelingen for 2023 på 37 tildelte rekrutteringsstillinger. Summen av resultatmidlene øker fra 176,2 millioner kroner til 184,3 millioner kroner. Økningen skyldes i hovedsak økning i RBO-midler på EU prosjekter. Øremerkingene økes fra 182,1 millioner kroner til 197,5 millioner kroner som i hovedsak skyldes at midlertidig trekk for økte energikostnader tilbakeføres. Totalt får HF foreløpig en nedgang på 13 millioner kroner som utgjør 2 % i økning i rammen fra 2023 til 2024, men dette er før lønns- og prisjustering er tatt med.

4. Nye forslag i fordeling 2024

a. Håndtering av prioriterte satsinger

Det er satt av 4,7 millioner kroner for årsplanstiltak for 2024. Dette er samme nivå som for 2023. Diskusjonssak om årsplan kommer først til fakultetsstyret i september. Det legges opp til mindre endringer i årsplanen for 2024-25. Dekanen mener det er viktig å holde nivået og omfanget av årsplantiltakene på samme nivå over tid og at vi ikke avbryter eller reduserer effekten av planlagte tiltak av hensyn til langsiktige prioriteringer både på utdannings- og forskningssiden.

I tillegg er det satt av 11,2 millioner kroner til fellestiltak i 2024. Dette er midler som går til oppfølging av drift og planlagte tiltak knyttet til den løpende aktiviteten og som i hovedsak fordeles ut til eller brukes til instituttene. Dette er tilsvarende nivå som for 2023. De tiltakene det er satt av mest midler til i budsjettet er forskningsstrategiske midler, bedømmelser og disputaser, forskningsreiser for stipendiater, mottak av studenter, IT- tiltak, strategimidler til utdanning, samfunnskontakt og formidling. Dekanen mener det også her er satt et nøkternt nivå og at det er viktig å holde samme nivå årlig. Det vil være vanskelig å kutte mer nå uten at det får vesentlige konsekvenser.

Øremerkingen til digital humaniora er lagt inn med 7,1 millioner kroner i 2024, som er samme sum som for 2023. Det er ønskelig å sette av midler til dette også i 2024, fordi fakultetet vil trenge midler for 2024 for å lykkes med den digitale satsingen. Midlene skal blant annet dekke søknader til e-infrastruktur fra instituttene og opprustning av den nyopprettede enheten Humit.

b. Målrettet-kutt

Det er forventet at målrettet kutt fortsetter i 2024, og UiO har estimert foreløpig målrettet kutt til å bli 1,1 %. Det er samme nivå som i 2023. Det er foreløpig ingen informasjon om det vil komme føringer fra KD angående dette kuttet, derfor er kuttet beregnet som et generelt kutt. Som følge av at internhusleie, øremerkinger og midlertidige satsinger holdes utenfor beregningsgrunnlaget, blir det effektive kuttet ca. 1,39 % for HF som utgjør 7,8 millioner kroner.

Fakultetsstyremøtet i vedtok i september 2020 at fordelingen av ABE-kutt i årene fra 2022 og fremover skulle fordeles slik at fakultetsadministrasjonen tar 25 % av ABE-kuttet, mens instituttene tar 75 %. Se tabellen under. Dette for å sikre forutsigbarhet.

Tabell 5: Fordeling ABE-kutt:

Enhet:	Sum instituttene	HF-Felles	Totalt
Prosentfordeling	75 %	25 %	100 %
målrettet-kutt 2023	2 976 750	992 250	3 969 000
målrettet-kutt 2024	5 814 000	1 938 000	7 752 000

c. Rekrutteringsstillinger

I 2023 ble det delt ut 37 rekrutteringsstillinger, fordi estimert prognose på rekrutteringsstillinger viste at man måtte øke antall rekrutteringsstillinger for å opprettholde måltallet. I 2024 tildeles instituttene 31 rekrutteringsstillinger. Prognosen viser at fra og med neste år bør man legge inn fast tildeling på 35 rekrutteringsstillinger for å kunne få en stabilisering av antall rekrutteringsstillinger. Fordeling av rekrutteringsstillinger ligger til dekanens fullmakt. De fordeles som i fjor til instituttene pro rata etter antallet faste stillinger som kan veilede.

Forslag til fordeling for 2024

Tabellen under viser en tentativ fordeling til fakultetets enheter basert på foreløpig tildelt ramme fra UiO i disponeringskrivet fra mai 2023. Alle tall er i hele kroner. Oversikten er kun foreløpig utkast til rammefordeling og det vil forekomme endringer frem mot endelig budsjettvedtak i september både grunnet oppdatering av fordeling til rekrutteringsstillinger og pris- og lønnsjustering som ennå ikke er lagt inn.

Enheter:		IAPH	IKOS	IFIKK	ILOS	ILN	IMK	IMV	DNIR	SUM	HF Felles	Totalt
Utdanning												
Basis												
	Sum studieplasser	23 727 951	23 347 639	23 103 896	30 076 191	26 469 925	11 429 483	10 930 193	0	149 085 277	0	149 085 277
Resultater												
	Sum studiepoeng	15 486 732	12 271 690	23 632 658	19 216 405	15 358 986	8 053 142	4 403 274	0	98 422 887	1 568 436	99 991 322
	Sum kandidater	4 759 795	3 173 808	2 274 467	5 181 375	4 026 828	1 881 001	1 408 995	0	22 706 268	1 267 450	23 973 718
	Sum utvekslingsstudenter	538 185	610 850	294 065	676 710	519 448	160 945	33 330	0	2 833 533	716 345	3 549 878
	Sum resultater utdanning	20 784 712	16 056 348	26 201 190	25 074 490	19 905 262	10 095 087	5 845 599	0	123 962 687	3 552 231	127 514 918
	Sum utdanning totalt	44 512 663	39 403 986	49 305 086	55 150 680	46 375 187	21 524 570	16 775 791	0	273 047 965	3 552 231	276 600 195
Forskning og forskerutdanning												
	Sum resultater forskning	9 122 648	13 456 138	9 626 252	4 210 813	10 970 776	3 977 155	4 912 132	71 980	56 347 893	454 526	56 802 420
	Sum resultater forskning og utdanning	29 907 360	29 512 486	35 827 442	29 285 303	30 876 038	14 072 242	10 757 730	71 980	180 310 580	4 006 757	184 317 338
Øremerket/satsinger												
	Sum øremerket	255 620	-2 453 706	-1 226 460	-3 987 159	2 719 750	-2 140 445	200 493	5 655 380	-976 528	198 525 411	197 548 882
Rekrutteringsstillinger												
	Sum rekrutteringsstillinger	18 826 699	22 501 920	23 088 083	23 439 872	19 483 737	8 939 408	8 721 584	0	125 001 302	512 761	125 514 062
	Totalt 2024 uten rekrutteringsstillinger	53 890 931	50 406 419	57 704 878	55 374 335	60 065 713	23 361 279	21 888 416	5 727 359	328 419 329	202 532 168	530 951 497
	Totalt 2023 uten rekrutteringsstillinger	58 191 365	57 357 926	61 813 296	69 457 452	69 880 069	28 283 862	23 104 777	5 603 688	373 692 435	191 323 852	565 016 287
	Endring uten rekrutteringsstillinger	-4 300 435	-6 951 507	-4 108 418	-14 083 117	-9 814 356	-4 922 583	-1 216 361	123 672	-45 273 106	11 208 316	-34 064 789
	Totalt % endring fra 2022 til 2023 uten rek.stillinger	-7,4 %	-12,1 %	-6,6 %	-20,3 %	-14,0 %	-17,4 %	-5,3 %	2,2 %	-12,1 %	5,9 %	-6,0 %
	Totalt % endring fra 2022 til 2023 med rek.stillinger	4,4 %	-0,5 %	4,5 %	-7,6 %	-4,5 %	-6,1 %	-12,8 %	-23,3 %	-2,7 %	5,3 %	2,0 %
	Totalt 2024	72 717 629	72 908 339	80 792 960	78 814 206	79 549 450	32 300 687	30 610 000	5 727 359	453 420 631	203 044 928	656 465 560
	Totalt 2023	69 641 354	73 272 699	77 308 118	85 322 891	83 327 431	34 382 094	35 114 513	7 470 376	465 839 475	192 845 369	643 415 567

Spørsmål til diskusjon

Forslaget til fordeling for 2024 legges fram for fakultetsstyret til diskusjon.

Fordelingen følger fakultetets gjeldende fordelingsmodell, men dekanatet ønsker likevel tilbakemeldinger og innspill på hovedretningen i fordelingen, inkludert avsetningene til årsplantiltak, fellestiltak og digital humaniora.